

 Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut d'Horticultura i Jardineria	DE RESIDUS A RECURSOS: PRÀCTIQUES SOSTENIBLES I ECOLÒGIQUES EN LA SETMANA EUROPEA DE LA PREVENCIÓ DE RESIDUS"	DEPARTAMENT DE SiMA
EWWR-6		Pàgina 1 de 6

OBJECTIU GENERAL

L'exposició "De Residus a Recursos" és un reflex del compromís del centre amb la sostenibilitat i l'educació ambiental. Mostra com les pràctiques de reutilització de residus poden ser tan eficaces com inspiradores, promovent la responsabilitat ambiental i oferint solucions pràctiques per a la vida quotidiana. La replicabilitat i els resultats positius d'aquestes activitats fan d'aquesta exposició un model per a altres centres i comunitats, contribuint activament a la Setmana Europea de la Prevenció de Residus.

L'exposició es durà a terme durant tota la Setmana Europea de la Prevenció de Residus al hall de l'institut, amb una presentació visual i interactiva a la pantalla principal, on es mostraran vídeos i demostracions de les activitats realitzades. Cada pràctica il·lustra com es poden reutilitzar residus i productes fora del període de consum humà per crear alternatives sostenibles i valuoses, promovent l'economia circular.

A la pantalla principal es mostraran vídeos i demostracions de cada pràctica, destacant com cada activitat contribueix a la sostenibilitat i l'economia circular. **Aquesta exposició visual i interactiva inclourà DIVERSES PRÀCTIQUES FETES AL CENTRE, AIXÍ COM TALLERS:**

1. Transformació de residus alimentaris en recurs agrícola

Com les closques d'ou es converteixen en nutrients per al sòl, oferint una opció ecològica per millorar la fertilitat i la salut de la terra.

Es mostren els processos per convertir closques d'ou en nutrients per al sòl, oferint una opció ecològica per millorar la fertilitat i la salut de la terra, transformant residus alimentaris en un recurs agrícola valuós.

2. Creació de fertilitzants naturals

Mitjançant la bioremediació, amb materials com la cua de cavall i el marro de cafè, es mostra una forma d'enriquir el sòl de manera sostenible.

A través de la bioremediació, amb materials com la cua de cavall i el marro de cafè, aquesta activitat ofereix una solució sostenible per enriquir el sòl. La pràctica demostra com l'aprofitament de residus vegetals pot aportar nutrients essencials per al creixement saludable de les plantes

 Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut d'Horticultura i Jardineria	DE RESIDUS A RECURSOS: PRÀCTIQUES SOSTENIBLES I ECOLÒGIQUES EN LA SETMANA EUROPEA DE LA PREVENCIÓ DE RESIDUS"	DEPARTAMENT DE SiMA
EWWR-6		Pàgina 2 de 6

3. Control natural de plagues amb sabó potàssic

Una alternativa ecològica per controlar insectes sense perjudicar el medi ambient, ideal per a horts urbans i espais comunitaris.

L'ús de sabó potàssic, elaborat a partir d'oli reciclat, es presenta com una alternativa ecològica per controlar insectes en horts urbans i jardins. Aquesta pràctica mostra com la revalorització d'un residu pot ajudar en el control de plagues sense impacte ambiental negatiu.

4. Pomada antitussiva amb herbes medicinals:

Utilitzant plantes locals, aquesta activitat ensenya a elaborar una pomada amb propietats medicinals, demostrant el valor de les plantes autòctones en la cura personal sostenible.

Utilitzant herbes locals, aquesta activitat ensenya a elaborar una pomada natural amb propietats medicinals, destacant les qualitats de les plantes autòctones en la cura personal. Amb això, es posa en relleu el valor de la flora local i la seva aplicació en la fitoteràpia.

5. Repel·lent de mosquits natural

Preparat amb espècies naturals fora del seu període de consum humà, aquest repel·lent esdevé un ús segur i efectiu per a la comunitat educativa i local.

Elaborat amb espècies fora del seu període de consum humà, com el clau, la canyella i l'anís estrellat, aquest repel·lent és segur i efectiu per protegir-se dels mosquits. Els compostos actius naturals d'aquestes espècies, com l'eugenol, el cinnamaldehyd i l'amentol, creen una barrera repel·lent natural sense perjudicar l'entorn. Aquesta pràctica transforma un residu en un producte útil i sostenible per a la comunitat educativa.

6. Altres pràctiques fetes al centre amb productes naturals i de prevenció del malbarament alimentari.

OBJECTIUS DE L'EXPOSICIÓ

- **Educació ambiental:** Conscienciar sobre la sostenibilitat i l'economia circular.

	DE RESIDUS A RECURSOS: PRÀCTIQUES SOSTENIBLES I ECOLÒGIQUES EN LA SETMANA EUROPEA DE LA PREVENCIÓ DE RESIDUS"	DEPARTAMENT DE SiMA
EWWR-6		Pàgina 3 de 6

- **Promoció de l'economia circular:** Revaloritzar els residus com a recursos per a usos agrícoles i de cura personal.
- **Difusió de pràctiques sostenibles:** Inspirar la comunitat a adoptar alternatives naturals en la seva vida quotidiana.

Cada pràctica estarà acompanyada de panells explicatius que descriuen els objectius, l'impacte ambiental i les impressions recollides entre alumnes, professorat i famílies. Així, l'exposició no només mostra els resultats de les activitats, sinó que també evidencia el compromís del centre amb un model educatiu sostenible i aplicable a la vida quotidiana.

PÚBLIC OBJECTIU

Estudiants de Cicles Formatius i Secundària: Introducció a la química de compostos naturals amb aplicació en la protecció personal, en una activitat pràctica que fomenta la sostenibilitat.

Comunitats Educatives i Centres de Formació: Activitat replicable per promoure el coneixement sobre alternatives naturals en la protecció personal.

Famílies i Comunitats Locals: Solució casolana per repel·lir mosquits, aprofitant espècies aromàtiques i evitant repel·lents químics comercials.

Objectius Educatius

Els participants aprenen a valorar els productes naturals fora de consum humà, aplicant el concepte d'economia circular per donar-los una nova vida útil. Aquesta activitat s'alinea amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible següents:

- **ODS 3 (Salut i Benestar):** Fomentar l'ús de productes naturals que protegeixen la salut personal, evitant substàncies químiques potencialment nocives.
- **ODS 12 (Producció i Consum Responsables):** Promoure l'aprofitament de recursos naturals fora de consum humà, evitant el malbaratament i fomentant una gestió responsable dels productes.
- **ODS 13 (Acció pel Clima):** Reduir l'impacte ambiental dels repel·lents comercials que solen contenir productes químics derivats del petroli.
- **ODS 15 (Vida Terrestre):** Respectar la biodiversitat i utilitzar espècies vegetals com a recursos sostenibles per al benefici humà.

 Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut d'Horticultura i Jardineria	DE RESIDUS A RECURSOS: PRÀCTIQUES SOSTENIBLES I ECOLÒGIQUES EN LA SETMANA EUROPEA DE LA PREVENCIÓ DE RESIDUS"	DEPARTAMENT DE SiMA
EWWR-6		Pàgina 4 de 6

- **ODS 4 (Educació de Qualitat):** Educar els participants en valors de sostenibilitat, economia circular i aprofitament de recursos, proporcionant un aprenentatge pràctic i replicable.

Activitat Clonable i Ampliable

Aquesta activitat es pot replicar fàcilment en altres centres educatius i comunitats, ja que utilitza materials accessibles i tècniques senzilles.

Permet una introducció pràctica a la creació de productes de cura personal sostenibles, reutilitzant productes naturals fora del seu període de consum humà.

Pot adaptar-se a diferents contextos interessats en la sostenibilitat, oferint una experiència educativa que promou opcions d'autocura econòmiques i de baix impacte ambiental.

Beneficis Addicionals

- ☐ **Foment de l'economia circular:** Reutilitzar espècies fora de consum per elaborar productes a partir de residus alimentaris, esporga i altres repel·lents naturals converteix els residus en un recurs valuós. Això educa els participants sobre la importància de la reutilització i la reducció de residus, contribuint a l'economia circular i mostrant opcions sostenibles.
- ☐ **Desenvolupament de competències pràctiques:** Els participants adquireixen habilitats en fitoteràpia i manipulació d'ingredients naturals, amb aplicacions en l'àmbit personal i professional, especialment en sectors com la salut i l'agricultura ecològica.
- ☐ **Promoció de la sostenibilitat ambiental:** Aquesta activitat redueix la petjada de carboni en evitar ingredients industrials i químics, i en lloc d'això utilitza espècies locals. Això evita la generació de residus contaminants i fomenta una pràctica ambientalment respectuosa.
- ☐ **Coneixement de la biodiversitat local:** A través de l'ús de plantes amb propietats repel·lents naturals, els participants valoren i coneixen la biodiversitat de l'entorn. Aquesta comprensió contribueix a la preservació de la flora autòctona i destaca la riquesa del patrimoni natural local.
- ☐ **Foment de la salut i el benestar:** El repel·lent natural evita l'ús de productes químics nocius i promou una alternativa saludable i segura per a la protecció personal. Això ofereix als participants una opció d'autocura natural i respectuosa amb la salut.
- ☐ **Connexió intergeneracional i comunitària:** La participació de famílies, estudiants i professorat fomenta una experiència educativa intergeneracional. Això revalorava el coneixement tradicional sobre les plantes, reforça els lligams comunitaris i enforteix el sentit de pertinença i col·laboració.

	DE RESIDUS A RECURSOS: PRÀCTIQUES SOSTENIBLES I ECOLÒGIQUES EN LA SETMANA EUROPEA DE LA PREVENCIÓ DE RESIDUS"	DEPARTAMENT DE SiMA
EWWR-6		Pàgina 5 de 6

- **Consciència i responsabilitat ambiental:** Transformar residus en un producte de valor permet als participants adquirir consciència sobre les pràctiques sostenibles i el reciclatge, fomentant la responsabilitat envers el medi ambient i la importància de cuidar-lo.
- **Promoció de l'autocura natural i econòmica:** La producció de repel·lents amb espècies reutilitzades ofereix una alternativa econòmica i sostenible accessible a tothom, lliure d'additius artificials i respectuosa amb el medi ambient.
- **Adaptabilitat a diferents contextos:** Aquesta activitat es pot replicar en altres centres o comunitats que disposin d'espècies locals o d'ingredients fora de consum. Això permet adaptar la pràctica a les característiques de cada entorn, promovent la sostenibilitat de manera versàtil.
- **Desenvolupament de valors de col·laboració i treball en equip:** Realitzada en grup, l'activitat fomenta el treball col·laboratiu i el respecte mutu, desenvolupant valors com la solidaritat i la cooperació en projectes de sostenibilitat.
- **Sensibilització en salut ambiental:** Els participants prenen consciència de la relació entre la salut personal i el medi ambient, comprenent com l'ús de productes naturals contribueix a un estil de vida saludable i respectuós amb el planeta.

AVALUACIÓ DE L'ACTIVITAT

IMPACTE AMBIENTAL

- **Reducció de residus:** *La reutilització d'espècies fora del seu període de consum humà i residus vegetals com a ingredients principals de les pràctiques de l'exposició exemplifica l'economia circular. En lloc de descartar aquestes matèries, es converteixen en recursos de valor afegit per a la protecció personal i el tractament del sòl, promovent un ús eficient i sostenible.*
- **Revalorització de residus naturals:** *Els residus generats durant els processos, com la maceració oleosa, es reutilitzen com a encenalls ecològics, tancant així el cicle dels recursos emprats. Aquesta doble reutilització és una mostra pràctica de com els materials poden tenir més d'un ús abans de ser considerats residus.*
- **Reducció de productes químics industrialitzats:** *En elaborar alternatives naturals per a repel·lents de mosquits, fertilitzants i productes per a la cura personal, es minimitza la dependència de productes industrials amb additius químics. Això no només beneficia el medi ambient, reduint l'impacte de la producció i transport, sinó que també proporciona productes segurs per a la comunitat.*

 Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Institut d'Horticultura i Jardineria	DE RESIDUS A RECURSOS: PRÀCTIQUES SOSTENIBLES I ECOLÒGIQUES EN LA SETMANA EUROPEA DE LA PREVENCIÓ DE RESIDUS"	DEPARTAMENT DE SiMA
EWWR-6		Pàgina 6 de 6

IMPACTE EDUCATIU:

- **Aprenentatge pràctic i interdisciplinari:** L'exposició proporciona als participants una comprensió pràctica de la química natural, la fitoteràpia i la gestió de residus. Amb activitats que combinen coneixements de biologia, química i sostenibilitat, els participants experimenten de primera mà els beneficis ambientals i de salut de la reutilització i la bioremediació.
- **Competències en economia circular:** Els participants aprenen a valorar els productes naturals i els residus reutilitzables, aplicant conceptes d'economia circular en contextos quotidians. Això fomenta una mentalitat de reducció de residus i reutilització, fonamental per a la sostenibilitat a llarg termini.
- **Aplicabilitat pràctica dels coneixements:** Els participants, ja siguin alumnes, famílies o professorat, obtenen habilitats transferibles en la creació de productes naturals i sostenibles que poden aplicar a casa seva. Això inclou la preparació de repel·lents, fertilitzants i productes de cura personal, fomentant una major autosuficiència i consum responsable.

IMPACTE COMUNITARI:

- **Inspiració per a altres centres i comunitats:** Les activitats i resultats de l'exposició han despertat interès en altres centres educatius i comunitats locals per implementar iniciatives similars. Aquest efecte multiplicador fomenta una major sensibilització i adopció de pràctiques sostenibles en altres entorns.
- **Difusió i sensibilització ambiental:** La documentació de l'exposició en xarxes socials i mitjans locals permet compartir l'experiència amb un públic més ampli. Aquest enfocament amplia l'impacte de l'exposició, conscienciant sobre l'ús d'alternatives naturals i sostenibles per al consum diari, i encoratjant una participació més activa en la preservació ambiental.
- **Connexió comunitària i intergeneracional:** La participació conjunta d'alumnes, famílies i professorat en les activitats fomenta la transmissió de coneixements tradicionals i el treball conjunt cap a un objectiu comú, reforçant així els vincles de la comunitat i establint una base per a futurs projectes col·laboratius en sostenibilitat.